

# Taikos viltis

## NEPRIIMTINAS SMURTAS

Tai, kas vyksta Šventojoje Žemėje, pripildo širdį skausmo ir sielvarto dėl palestiniečių tautos, tapusios tikrų skerdynių, „nepriimtino smurto“ auka (2025 m. rugsėjo 24 d. Italijos Vyskupų konferencijos pranešimas); dėl įkaitų, tebesančių Hamas teroristų rankose, ir dėl visų tų, kurie dalyvauja kovos veiksmuose. Be to, vis labiau neraminančios žinios pasiekia iš šalių, besiribojančių su Rusija, pradedant iškankinta Ukraina, ir iš daugelio kitų pasaulio vietų, kurios paženklintos karų ir persekiojimų.

Kaip pabrėžė Popiežius Leonas XIV, matome, kad „išgalėjo stipriojo įstatymas, pagal kurį įteisinami savi interesai. Skaudu matyti, kad tarptautinės teisės ir humanitarinės teisės jėga nebeatrodo privaloma, o ją pakeičia įsivaizduojama teisė jėga savo valią primesti kitiems“. Tai kelia neatidėliotinų klausimų: „Kaip po šimtmečių istorijos galima tikėti, kad karo veiksmai atneš taiką ir neatsigręš prieš tuos, kurie juos vykde? [...] Kaip galima ir toliau išduoti žmonių taikos troškimą melagingais ginklavimosi kurstymais, tuščiai įsivaizduojant, kad viršenybė kitų atžvilgiu išsprendžia problemas, o ne kursto neapykantą ir kerštą?“ (2025 m. birželio 26 d.).

Šiandien labiau nei bet kada anksčiau, esant situacijai, kuri, regis, lieka abejinga bet kokiam raginimui, reikia palaikyti bet kokią diplomatinę iniciatyvą, siekiant vėl surasti dialogo, derybų, diskusijų tarp šalių galimybes: taika verta visų įmanomų pastangų.

## „JĖGOS, VEIKIANČIOS ISTORIJĄ, YRA TOS PAČIOS, KURIOS ŽMOGŲ DARO LAIMINGĄ“

Gazos gyventojų situacija sužeidė daugelio sąžinę, nes kiekvieno širdyje gyvuoja teisingumo ir taikos troškimas. Deja, dažnai šis gražus troškimas susiaurinamas iki gerų ketinimų, kurių perspektyvos migliotos, ir todėl jais lengva manipuliuoti. Įtampa ir rimti neramumai, kurie vyko daugelyje vietų, dar kartą įrodo akivaizdų prieštarravimą, slypintį siekyje prašyti taikos, pasitelkiant ideologiją ir smurtą.

Tačiau taika reikalauja būti kuriama kiekvieną dieną, pradedant nuo apačios, t.y., pradedant ja gyventi ten, kur esi, net ir karo aplinkybėse, idant per savo darbus ji išsiskverbtų į socialinį audinį ir taptų kultūra, iki kol apims santykius tarp valstybių. Kun. Giussani sakė: „Jėgos, veikiančios istoriją, yra tos pačios, kurios žmogų daro laimingą“. Kaip kiekvienas gali patikrinti savo kasdienybėje, šeimoje ar darbe, tik taikoje galime pilnai patirti laisvę, tikrą vaisingumą; kitaip tos pačios vietos tampa slegiančios ir nesvetingos. Taikos paieškos prašo pripažinti platesnį horizontą, bendras ištakas ir likimą, nuo kurių priklausome: šis pripažinimas yra įmanomas visiems, jo turime mokytis nenuilsdami.

## MALDA IR VIENYBĖS LIUDIJIMAS

Popiežiaus iškeltą klausimą priimkime kaip savo: „Ką mes, krikščionys, be to, kad piktinamės, kalbame pakeltu balsu ir pasiraitojame rankoves dėl taikos ir dialogo kūrimo, galime dar padaryti?“.

Malda yra pirmasis atsakas, kurį nurodė Šventasis Tėvas, kviečiantis mus kalbėti Rožinį už taiką kiekvieną spalio mėnesio dieną ir „kad kiekviena mus sukrečianti tragiška žinia ir nuotrauka taptų užtarimo šauksmu Dievui“, kuris yra visų Tėvas ir kurio dėka tampame broliais ir seserimis. Malda atverčia širdis ir atveria vilčiai. Todėl Comunione e Liberazione judėjimas prisijungė prie rugsėjo 22 d. budėjimo kartu su kitais judėjimais bei krikščionių bendruomenėmis ir dalyvaus su jais Rožinio maldos, kuriai vadovaus Pontifikas Šv. Petro aikštėje spalio 11 d.

„Bet yra daugiau“, papildė Popiežius Leonas: „Yra liudijimas. [...] Žiūrėkime į Jėzų, kuris mus kviečia gydyti istorijos žaizdas tik su jo šlovingojo kryžiaus nuolankumu, iš kurio sklinda atleidimo jėga ir viltis vėl pradėti iš naujo“. Būdami krikščionys, troškime susitapatinti su Kristumi, kuris, kad nugalėtų pasaulio neapykantą, priėmė Tėvo prašomą Kryžiaus auką.

Liudijimą, kuris šią akimirką jaudina ir guodžia dėl savo radikalumo, pateikia religinių bendruomenių nariai, gyvenantys Gazoje: nepaisydami Izraelio vyriausybės išleisto įsakymo dėl evakuacijos, jie nusprendė nepalikti tų teritorijų. Gazos klebonui, vienuolėms ir kitoms religinėms bendruomenėms, kurie lieka Gazos ruože, tai reiškia priimti riziką mirti. Kodėl tuomet likti? Kad ir toliau rūpintųsi tais, kurie kenčia ir neturi sąlygų bėgti: apie tai kalbama bendrame Jeruzalės graikų ortodoksų ir lotynų patriarchatų pareiškime (2025 m. rugpjūčio 26 d.). Kryžiaus akivaizdoje Bažnyčios vienybė tampa būtina, o tai yra vienybės, į kurią kviečiamos visos tautos, ženklas pasauliui.

Tai yra pirmasis liudijimas, kuriuo ir mes, savo namuose ir savo miestuose, kiekvieną dieną, galime prisidėti prie kelio taikos link: tarnauti žmogaus orumui ir bendram gėriui net ir tada, kai tai reikalauja pasakyti nepatogius ar nepopuliarius žodžius, visų pirma gyvenant Kristaus sukurtoje bendrystėje, vienybėje su visais krikščionimis, parodant, kad santarvės ir priėmimo patirtis yra įmanoma, net ir esant visoms kliūtims ir skirtumams. Tai atneša naują viltį, kurios reikia visiems.

2025 m. spalio 3 d.

\* Visos čia pateiktos popiežiaus Leono XIV citatos yra paimtos iš 2025 m. birželio 26 d. kalbos..